

	Центральнoукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка	Силабус навчальної дисципліни			
		Назва дисципліни Основи психотерапії			
		Статус дисципліни <i>обов'язковий компонент (дисципліна бакалаврської програми)</i>			
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки				
Спеціальність	053 Психологія				
Освітня програма	Психологія (Практична психологія) – перехресний вступ				
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)				
Форма навчання	Денна\заочна				
Курс	1				
Семестр	1				
Обсяг дисципліни	Кредити	4	Години	120	
	Лекційні			18\6	
	Практичні/семінарські			36\6	
	Лабораторні				
	Самостійна робота			66\108	
Семестровий контроль	залік				
Викладач	Міненко О.О., канд.псих.н., доцент, доцент кафедри психології та соціальної роботи				
Контактна інформація	o.o.minenko@cuspu.edu.ua				
Кафедра	Психології та соціальної роботи				
Факультет	Педагогіки, психології та мистецтв				
Предмет навчання (Що буде вивчатися)	Предметом курсу є психотерапія як галузь психологічної допомоги, основні напрями сучасної психотерапії, їхня теоретична основа та практичні методи.				
Мета (Чому це цікаво/потрібно вивчати)	Мета: ознайомлення студентів з основними сучасними напрямками психотерапії: основними поняттями, особливостями консультативного та психотерапевтичного процесу і психотехнік різних методів психотерапії, особливостями етапів психотерапії, елементами практичної психотерапевтичної роботи.				
Компетентності	<p><i>Загальні компетентності:</i></p> <p>ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. .</p> <p>ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК 5. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.</p> <p>ЗК 6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ЗК 7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p><i>Спеціальні компетентності:</i></p> <p>СК 4. Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік.</p> <p>СК 7. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.</p> <p>СК 8. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.</p> <p>СК 9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм</p>				

	<p>професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.</p> <p>СК 10.Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях.</p>
<p>Програмні результати (Чому можна навчитися)</p>	<p>ПР 4. Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій.</p> <p>ПР 5. Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.</p> <p>ПР 8. Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації.</p> <p>ПР 9. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.</p>
<p>Зміст дисципліни</p>	<p style="text-align: center;"><u>Розділ I.</u></p> <p>Тема 1. Вступ до психотерапії. Диференціація понять «психологічне консультування» та «психотерапія». Сутність поняття „психотерапія”. Історія розвитку психотерапії. Класифікація методів психотерапії. Форми психотерапії.</p> <p>Тема 2. Суб’єкти та об’єкти психотерапії. Суб’єкти психотерапії: типи клієнтів, їх характеристика. Особливості роботи психотерапевта з різними типами клієнтів. Фрустрація як об’єкт роботи психотерапевта. Невроз як об’єкт роботи психотерапевта. Характеристики неврозу. Основні стратегії роботи з фрустрацією і неврозами.</p> <p>Тема 3. Механізми, засоби та техніки психотерапевтичної роботи. Механізми психотерапевтичної дії в індивідуальній формі психотерапії. Механізми психотерапевтичної дії в груповій формі психотерапії. Механізми психотерапевтичної дії в сімейній формі психотерапії.</p> <p>Тема 4. Особистість психотерапевта. Особистісні якості психотерапевта. Професійно значущі якості ефективного психотерапевта. Професійні навички психотерапевта та їх формування. Основні вимоги до психотерапевта. Етичні принципи психотерапевта.</p> <p style="text-align: center;"><u>Розділ II.</u></p> <p>Тема 5. Психодинамічний напрямок психотерапії. Психоаналіз З.Фрейда: теоретичні засади та психотерапевтичні техніки. Аналітична психологія К. Юнга: теоретичні засади та психотерапевтичні техніки. Індивідуальна психологія А. Адлера: теоретичні засади та психотерапевтичні техніки. Психосинтез Р. Асаджіолі: теоретичні засади та психотерапевтичні техніки. Самоаналіз К. Хорні: теоретичні засади та психотерапевтичні техніки.</p> <p>Тема 6. Когнітивно-біхевіористичний напрямок психотерапії. Когнітивно-біхевіористичний напрямок психотерапії: теоретичні засади та психотерапевтичні техніки. Когнітивний</p>

напрямок психотерапії: теоретичні засади та психотерапевтичні техніки. Раціонально-емотивна психотерапія: теоретичні засади та психотерапевтичні техніки.

Тема 7. Екзистенційно-гуманістичний напрямок психотерапії.

Мета, задачі та принципи екзистенційно-гуманістичного напрямку психотерапії. Клієнтоцентрована терапія К.Роджерса: основні теоретичні положення. Вимоги до особистості психотерапевта у клієнтоцентрованій терапії К.Роджерса. Етапи психотерапевтичної допомоги за К.Роджерсом. Основні методи та техніки роботи у клієнтоцентрованій психотерапії.

Екзистенційна психотерапія В.Франкла: основні теоретичні положення. Поняття самотранстенденції як провідної ідеї психотерапії В.Франкла. Основні принципи логотерапії. Методи логотерапії: дерефлексія та парадоксальна інтенція.

Теоретичні основи гештальт-терапії: мета, завдання, основні теоретичні положення. Види захисних механізмів. Поняття про полярності. Рівні неврозу. Основні методи роботи в гештальт-терапії.

Тема 8. Трансактний аналіз.

Теоретичні основи трансактного аналізу: мета, завдання, основні теоретичні положення. Моделі его-станів за Е.Берном. Поняття про трансакції. Види трансакцій. Правила комунікації. Поняття про життєвий сценарій. Техніки психотерапевтичної роботи в трансактному аналізі.

Критерії оцінювання роботи студентів

Критеріями оцінки є:
усні відповіді:

- повнота розкриття питання;
- логіка викладання, культура мови;
- емоційність та переконаність;
- використання основної та додаткової літератури;
- аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки;

виконання письмових завдань:

- повнота розкриття питання;
- цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки;
- акуратність оформлення письмової роботи.

Максимальний бал за виступ з питань певної теми або самостійну роботу модуля на **семінарському занятті** – від 5 (1, 2, 4 та 8 теми) до 10 (3, 5, 6, 7 теми) балів.

40 балів студент отримує за модульну роботу в кінці семестру.

Студент, який не з'являвся на заняття (з поважних причин, підтверджених документально), а отже, не мав **поточних оцінок**, має право повторно пройти поточний контроль під час консультацій. На консультаціях студент може відпрацювати пропущені семінарські заняття, захистити реферати, а також ліквідувати заборгованості з інших видів навчальної роботи.

Підсумковий (семестровий) контроль

З дисципліни «Основи психотерапії» передбачена така форма

	семестрового контролю, як залік , який проводиться наприкінці семестру.
Політика курсу	Виконані завдання подаються в термін, визначений викладачем. Завдання, надіслані пізніше вказаного терміну, отримують нижчий бал. При виставленні балів враховується активність студентів на практичних заняттях, виконання ними додаткових форм роботи (створення презентацій, самостійна розробка окремих тем курсу). Звертається увага на політику академічної доброчесності (зокрема, щодо самостійності виконання завдань, користування смартфоном тощо)
Інформаційне забезпечення	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Е.Берн. Ігри, у які грають люди, 2016.</i> https://knizhki.com.ua/knigi/igry-u-yaki-grayut-lyudy/ 2. <i>В.Франкл. Людина в пошуках справжнього сенсу.</i> https://knizhki.com.ua/knigi/lyudyna-v-poshukah-spravzhnogo-sensu/ 3. <i>В.Франкл. Лікар та душа. Основи логотерапії. 2018.</i> https://knizhki.com.ua/knigi/likar-ta-dusha-osnovy-logoterapiyi/ 4. <i>І.Ялом. Брехуни на кушетці.</i> https://knigogo.com.ua/knigi/brehuny-na-kushettsi/ 5. Мушкевич М. І. Основи психотерапії : навч. посіб / М. І. Мушкевич, С. Є. Чагарна ; за ред. М. І. Мушкевич. – Вид. 3-тє. – Луцьк : Вежа-Друк, 2017. – 420 с. https://core.ac.uk/download/pdf/153588416.pdf 6. <i>Н.Каліна. Психотерапія</i> К.: ВЦ«Академвидав», 2010. 288 с. https://library.udpu.edu.ua/library_files/432663.pdf 7. Карпенко Є. Методи сучасної психотерапії : навч. посібник. – Дрогобич : Посвіт, 2015. – с http://surl.li/kpkis 8. Асаджиолі Р. Психосинтез: принципи і техніки. 2008. 384с. Режим доступу: http://surl.li/kmjfsf
Матеріально-технічне забезпечення	Аудиторія теоретичного навчання, ноутбук, наукова література, презентаційні матеріали